

FORMAI PRITARTA

2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2017 m. liepos 21 d. protokolu Nr. 4 (37)

PASIŪLYMAI DĖL PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJŲ NUSTATYMO IR KEITIMO

2019 m. spalio d.

Pasiūlymus dėl projektų atrankos kriterijų nustatymo ir (ar) keitimo teikianti institucija:	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
Veismų programos prioriteto numeris ir pavadinimas:	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veismų programos 9 prioritetas „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“
Veismų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas:	9.4.3 konkretus uždavinys „Padidinti dirbančių žmogiškųjų išteklių konkurencingumą, užtikrinant galimybes prisitaikyti prie ūkio poreikių“
Veismų programos įgyvendinimo priemonės (toliau – priemonė) kodas ir pavadinimas:	Nr. 09.4.3-ESFA-V-834 „Žmogiškųjų išteklių stebėsenos, prognozavimo ir plėtros mechanizmai“
Priemonei skirtų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų suma, mln. Eur:	4,34 mln. eurų
Pagal priemonę remiamos veiklos:	1) vidutinės trukmės žmogiškųjų išteklių paklausos prognozavimo sistemos sukūrimas ir jos funkcionalumo palaikymo ir tobulinimo užtikrinimas, periodiškai žmogiškųjų išteklių paklausos darbo rinkoje informacinės bazės atnaujinimas; 2) žmogiškųjų išteklių paklausos darbo rinkoje prognostinių tyrimų rezultatų apdorojimas ir sklaida vykdant profesinį orientavimą; 3) visaverčio instrumento, paremto išplėstine Lietuvos profesijų klasifikatoriaus versija (ISCO-08 pagrindu), skirto darbo rinkos profesinei struktūrai palyginti tarptautiniu ir šalies mastu, apimančio nuolat atnaujinamą profesijų sąrašą, visų profesijų aprašus ir jų sąsajas su išsilavinimo ir kvalifikacijų lygiais, sukūrimas; 4) darbo veikloje įgyjamų aukšto meistriškumo kvalifikacijų posistemės modelio ir bazinių multiplikavimo prielaidų sukūrimas, tolesnio šios posistemės veikimo įvairiuose ūkio sektoriuose užtikrinimas.
Pagal priemonę remiamos veiklos arba dalis veiklų bus	(Stebėsenos komiteto pritarimas reikalingas)

vykdomos:	☐ ne Lietuvoje, o kitose Europos Sąjungos šalyse (taikoma projektams, finansuojamiems iš Europos regioninės plėtros fondo arba Sanglaudos fondo); ☐ ne ES šalyse (taikoma projektams, finansuojamiems iš Europos socialinio fondo); (Stebėsenos komiteto pritarimas nereikalingas) ☒ vykdoma Lietuvoje (arba ES šalyse, kai projektai finansuojami iš Europos socialinio fondo); ☐ apribojimai veiklų vykdymo teritorijai netaikomi.
Projektų atrankos būdas (finansavimo forma finansinių priemonių atveju):	☒ Valstybės projektų planavimas ☐ Regionų projektų planavimas ☐ Projektų konkursas ☐ Tęstinė projektų atranka ☐ Finansinė priemonė
Teikiamas tvirtinti: ☒ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	☐ Nustatymas ☒ Keitimas
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	1. Projektas turi atitikti: 1) Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 m. programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. 986 „Dėl Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Programa) 3 tikslo „Aprūpinti Lietuvos verslą konkurencingais žmogiškaisiais ištekliais“ 1 uždavinio „Didinti studijų ir profesinio mokymo atitiktį darbo rinkos poreikiams“ nuostatas ar spręsti jose nurodytas problemas; 2) Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programos 2015–2020 metų veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2015 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. 4-554 2019 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. 4-572 „Dėl Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programos veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Programos 2015–2020 metų veiksmų planas), tiesiogiai šiam Programos uždaviniui įgyvendinti numatytų veiksmų: 1.15 „Užtikrinti darbo rinkos profesinės struktūros palyginimą tarptautiniu bei šalies mastu, parengiant išplėstinę Lietuvos profesijų klasifikatoriaus versiją, palaikant jos funkcionalumą ir plėtrą“, 1.16 „Užtikrinti Lietuvos profesijų klasifikatoriaus susiejimą su Lietuvos švietimo klasifikatoriais“, 1.17 „Palaikyti vidutinės trukmės žmogiškųjų išteklių paklausos prognozavimo sistemos funkcionalumą, užtikrinti jos tobulinimą, periodiškai

	atlikti žmogiškųjų išteklių paklausos prognozes“, 1.18 „Sukurti darbinėje veikloje įgyjamų aukšto meistriškumo kvalifikacijų posistemės modelį“, 1.20. „Parengti dualiojo mokymo sistemos pritaikymo Lietuvai gaires, sukurti ir įveikinti pameistrystės edukacijos modelį bei pameistrystės diegimo Lietuvos įmonėse prielaidas“ veiklas ir atsakingus vykdytojus.
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	Vertinama, ar projektas, jo veiklos atitinka Programos 3-iojo tikslo „Aprūpinti verslą konkurencingais žmogiškaisiais ištekliais“ 1 uždavinio „Didinti studijų ir profesinio mokymo atitiktį darbo rinkos poreikiams“ nuostatas. Bus vertinamas projekto veiklų atitikimas, siekiant bent vienos iš šių Programos 3-iojo tikslo 1 uždavinio nuostatų įgyvendinimo ar jose nurodytų problemų sprendimo: • „Lietuvoje neatliekamas žmogiškųjų išteklių vidutinės trukmės (5–7 metai) prognozavimas, dėl to stokojama itin svarbios informacijos tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuose.“; • „Nėra priemonės, grįstos išplėstine Lietuvos profesijų klasifikatoriaus versija, skirta darbo rinkos profesinei struktūrai palyginti tarptautiniu ir šalies mastu, apimančios nuolat atnaujinamą profesijų sąrašą, visų profesijų aprašus ir jų sąsajas su išsilavinimo ir kvalifikacijų lygiais (esamo Lietuvos profesijų klasifikatoriaus pavidalas netinkamas, informacijos pateikimo forma ir turinys vartotojui nepatogūs).“; • „Vidutinės trukmės prognozavimo sistema leistų kasmet nustatyti pagrindinius darbo jėgos pasiūlos ir paklausos neatitikties darbo rinkoje aspektus ir numatyti vidutinės trukmės darbo rinkos poreikius pagal Lietuvos profesijų klasifikatoriaus grupes, sektorius ir išsilavinimo lygį.“; • „Numatoma tobulinti ir plėtoti šios sistemos veiklą, kad būtų parengtas ir nuolat atnaujinamas specialistų kvalifikacijų žemėlapis, kuris padės gauti objektyvią informaciją apie mokymo įstaigas baigusius asmenų įsidarbinimą ir karjerą, palyginti studijų ir profesinio mokymo programų absolventų parengimo efektyvumą. Šie duomenys bus naudojami profesinio orientavimo sistemoje.“; • „Įgyvendinus švietimo reformą, kuri susiejo abituriento pasirinkimą su studijų ir mokymo programos finansavimu pagal mokymo krepšelio principą, atsirado būtinybė suteikti abiturientams objektyvios informacijos apie darbo rinkos paklausą ir įsidarbinimo perspektyvas, kad jie galėtų įvertinti pridėtinę mokymosi

vertę. Taigi svarbu užtikrinti, kad mokiniai gautų objektyvios informacijos apie įsidarbinimo galimybes darbo rinkoje, ir tai padėtų jiems apsispręsti dėl tolesnio pasirinkimo. Būtina remti ir plėtoti profesinio orientavimo paslaugas besimokantiems visų lygmenų švietimo įstaigose, taip pat iš švietimo sistemos pasitraukusiems ir suaugusiems asmenims.“;

- „Siekiant didinti žmoniškųjų išteklių konkurencingumą, numatoma plėtoti ir tobulinti kvalifikacijų sistemą. Darbdaviai kartais ne itin pasitiki naujų darbuotojų praktiniais gebėjimais ir įgūdžiais, kuriuos turėtų liudyti diplomai ir kvalifikacijos pažymėjimai, todėl verslo srityje reikėtų aktyviau vykdyti kvalifikacijų sistemos formavimo darbus, skatinti verslo atstovus dalyvauti priimant kvalifikacijų sistemos formavimo sprendimus, rengiant profesinius standartus ir mokymo programas, vertinant įgytą kompetenciją. Darbo vietoje įgyta patirtis ir kompetencija dažnai neturi formalios išraiškos, nes esama kvalifikacijų sistema nenumato galimybių formalizuoti žmogaus kvalifikacijos tobulinimo per visą jo darbinę biografiją. Taigi būtų tikslinga sukurti darbinėje veikloje įgyjamos kvalifikacijos posistemę ir užtikrinti, kad jos funkcionalumas būtų palaikomas ir tobulinamas.“
- **„Praktinis mokymas numatytas visose profesinio mokymo programose, bet tik 8–15 savaitių skiriama mokymuisi tikroje darbo vietoje – įmonėje. Siekiant geriau pritaikyti mokinio žinias ir įgūdžius konkrečiai darbo vietai, būtina plėtoti praktines mokymo formas darbo vietoje, taip pat pameistrystę. Nors pameistrystės mokymo forma įteisinta Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, tačiau iš tiesų ji neveikia, nes netobuli įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai. Darbdaviai neskatinami mokyti pameistrių – nėra mokestinių lengvatų, kurios, pavyzdžiui, leistų įmonėms mažinti pelno mokestį pagal jų investicijas į pameistrių mokymo procesą. Būtina šviesti įmones, supažindinti jas su šia mokymo forma ir jos nauda. Tikslinga sudaryti galimybes operatyviai rengti neformaliojo švietimo programas, reikalingas darbdaviams ir atitinkančias jų poreikius.“**

Taip pat vertinama, ar projektas, jo veiklos ir projekto vykdytojas atitinka Programos ~~2015–2020 metų~~ veiksmų plano bent vieną tiesiogiai šiam Programos uždaviniui įgyvendinti numatytą veiklą ir atsakingą vykdytoją: 1.15 „Užtikrinti darbo rinkos profesinės struktūros palyginimą tarptautiniu bei šalies mastu, parengiant išplėstinę Lietuvos profesijų klasifikatoriaus versiją, palaikant jos funkcionalumą ir plėtrą“, 1.16

	„Užtikrinti Lietuvos profesijų klasifikatoriaus susiejimą su Lietuvos švietimo klasifikatoriais“, 1.17 „Palaikyti vidutinės trukmės žmogiškųjų išteklių paklausos prognozavimo sistemos funkcionalumą, užtikrinti jos tobulinimą, periodiškai atlikti žmogiškųjų išteklių paklausos prognozes“, 1.18 „Sukurti darbinėje veikloje įgyjamų aukšto meistriškumo kvalifikacijų posistemės modelį“, 1.20. „Parengti dualiojo mokymo sistemos pritaikymo Lietuvai gaires, sukurti ir įveiklinti pameistrystės edukacijos modelį bei pameistrystės diegimo Lietuvos įmonėse prielaidas“. Už šias veiklas Programos 2015–2020 metų veiksmų plane atsakingu vykdytoju numatyta Lietuvos Respublikos ūkio ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ekonomikos ir inovacijų ūkio ministerija) ir VšĮ Stebėsenos ir prognozių agentūra.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	Nustatytas kriterijus padės įvertinti, ar projektas prisidės prie Programos 3-iojo tikslo 1 uždavinio įgyvendinimo, taip pat prie Programos 2015–2020 metų veiksmų plano 1.15, 1.16, 1.17, 1.18 ir 1.20 veiksmų įgyvendinimo, ir atitiks Veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 9.4.3 konkretaus uždavinio „Padidinti dirbančių žmogiškųjų išteklių konkurencingumą, užtikrinant galimybes prisitaikyti prie ūkio poreikių“ (toliau – Veiksmų programos 9 prioriteto 9.4.3 konkretus uždavinys) siektinus tikslus. Nustatytas kriterijus tiesiogiai prisidės prie to, kad būtų atrenkami labiausiai prie Veiksmų programos 9 prioriteto 9.4.3 konkretaus uždavinio veiklų ir stebėsenos rodiklių pasiekimo prisidedantys rodikliai. Programos 2015–2020 metų veiksmų plano 1.15, 1.16, 1.17, 1.18 ir 1.20 veiksmai yra skirti įgyvendinti Veiksmų programos 9 prioriteto 9.4.3 konkretaus uždavinio veiklas „vidutinės trukmės žmogiškųjų išteklių paklausos prognozavimo sistemos funkcionalumo palaikymas ir plėtra periodiškai atnaujinant žmogiškųjų išteklių paklausos darbo rinkoje informacinę bazę“; „žmogiškųjų išteklių paklausos darbo rinkoje prognostinių tyrimų rezultatų apdorojimas ir sklaida, vykdant profesinį orientavimą“; „visaverčio instrumento, paremto išplėstine Lietuvos profesijų klasifikatoriaus versija (ISCO-08 pagrindu), skirto darbo rinkos profesinės struktūros palyginimui tarptautiniu ir šalies mastu, apimančio nuolat atnaujinamą profesijų sąrašą, visų profesijų aprašus ir jų sąsajas su išsilavinimo ir kvalifikacijų lygiais funkcionalumo užtikrinimas ir plėtra“; „sukurti darbinėje veikloje įgyjamų kvalifikacijų posistemę bei užtikrinti tolesnį jos veikimą“. Taip pat pagal šį kriterijų atrinkti projektai padės pasiekti stebėsenos rodiklius „Aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigų absolventų, įsidarbinusių pagal kvalifikaciją, dalis nuo visų absolventų“ ir „Atnaujintos žmogiškųjų išteklių stebėsenos, prognozavimo ir plėtros sistemos dalys“.

	Veiksmų programos 9 prioriteto 9.4.3 konkrečios uždavinio veiklos yra skirtos padėti sukurti žmogiškųjų išteklių stebėsenos, prognozavimo ir plėtros mechanizmus tam, kad Ūkio Ekonomikos ir inovacijų ministerija pilna apimtimi galėtų įgyvendinti politiką jai pavestoje žmogiškųjų išteklių plėtros srityje. Vienas pagrindinių strateginių žmogiškųjų išteklių plėtros srities dokumentų yra Programa. Numatomas atrankos kriterijus padės atrinkti projektus, kurie prisidės prie Programos ir šios Programos 2015–2020 metų veiksmų plano įgyvendinimo. Tai leis Ūkio Ekonomikos ir inovacijų ministerijai įgyvendinti žmogiškųjų išteklių plėtros veiklas, kas kurios numatyta os Veiksmų programos 9 prioriteto 9.4.3 konkrečiame uždavinyje.
--	---

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

(parašas)

Jekaterina Rojaka